

Financováno
Evropskou unií

23.09.2026

ÚZEMNÍ STUDIE SÍDELNÍ ZELENĚ MĚSTA CHOMUTOV KRAJINY MĚSTA

prof. Ing. Pavel Šimek, Ph.D.
doc. Ing. Petr Kučera, Ph.D.

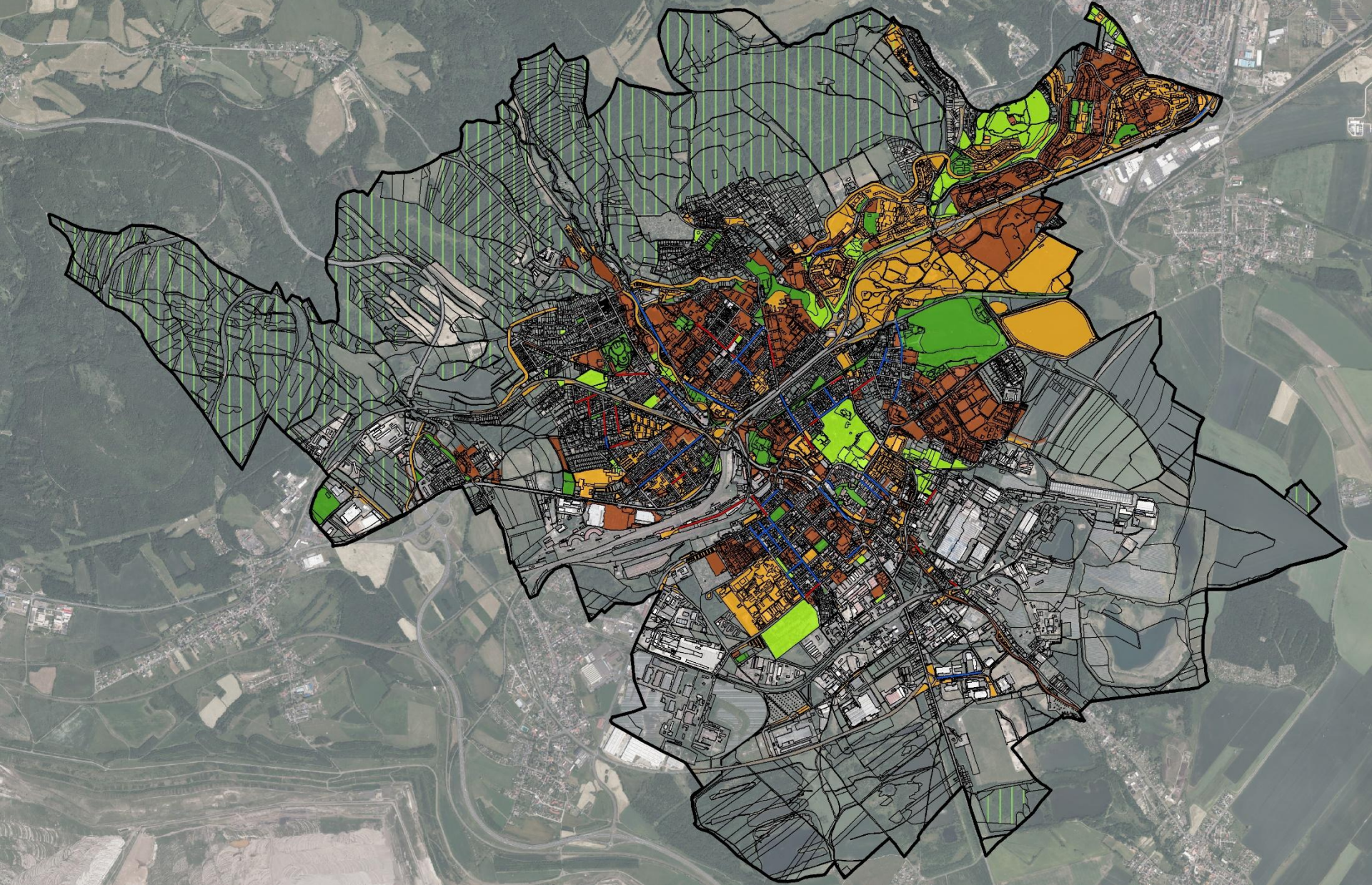
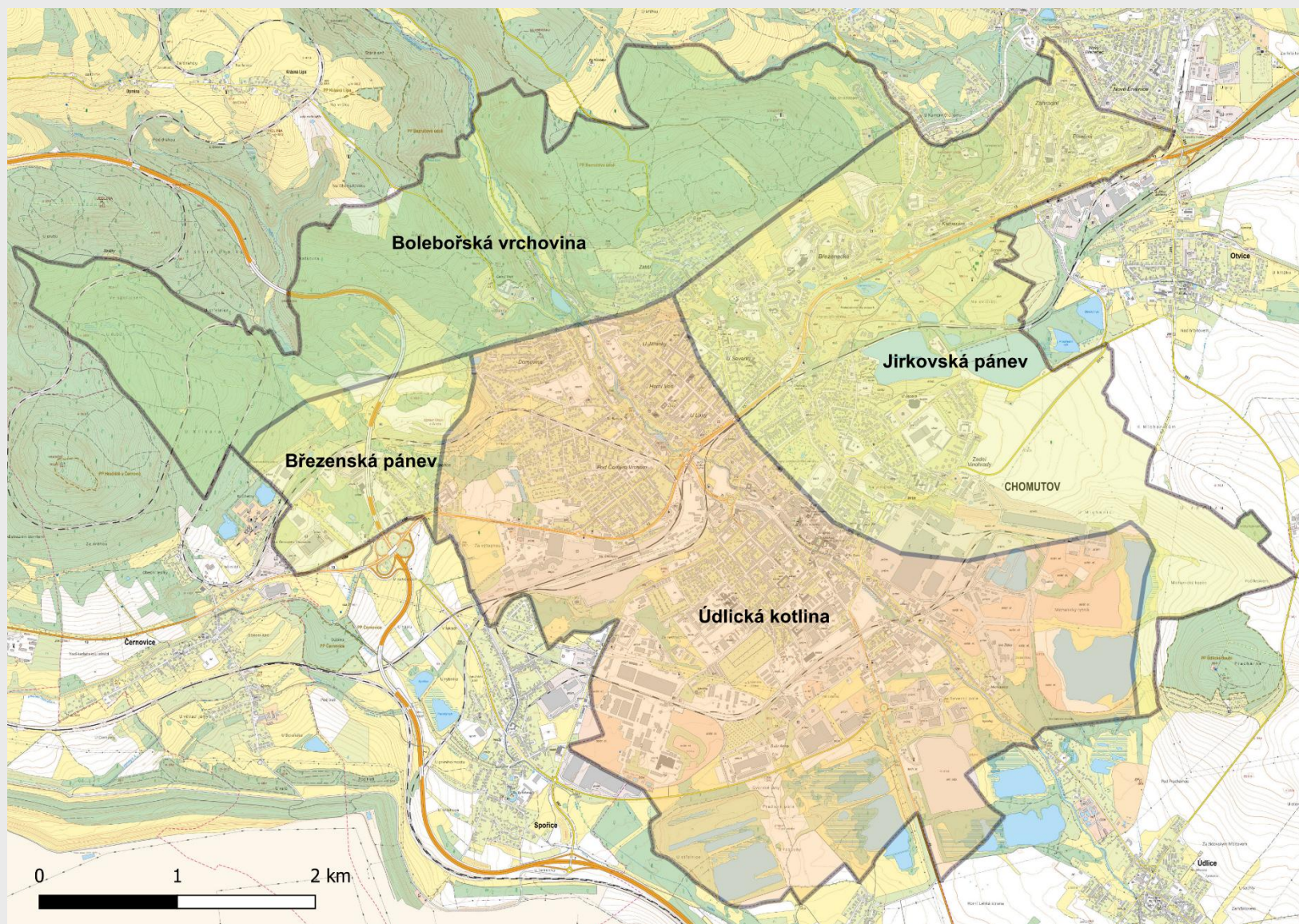
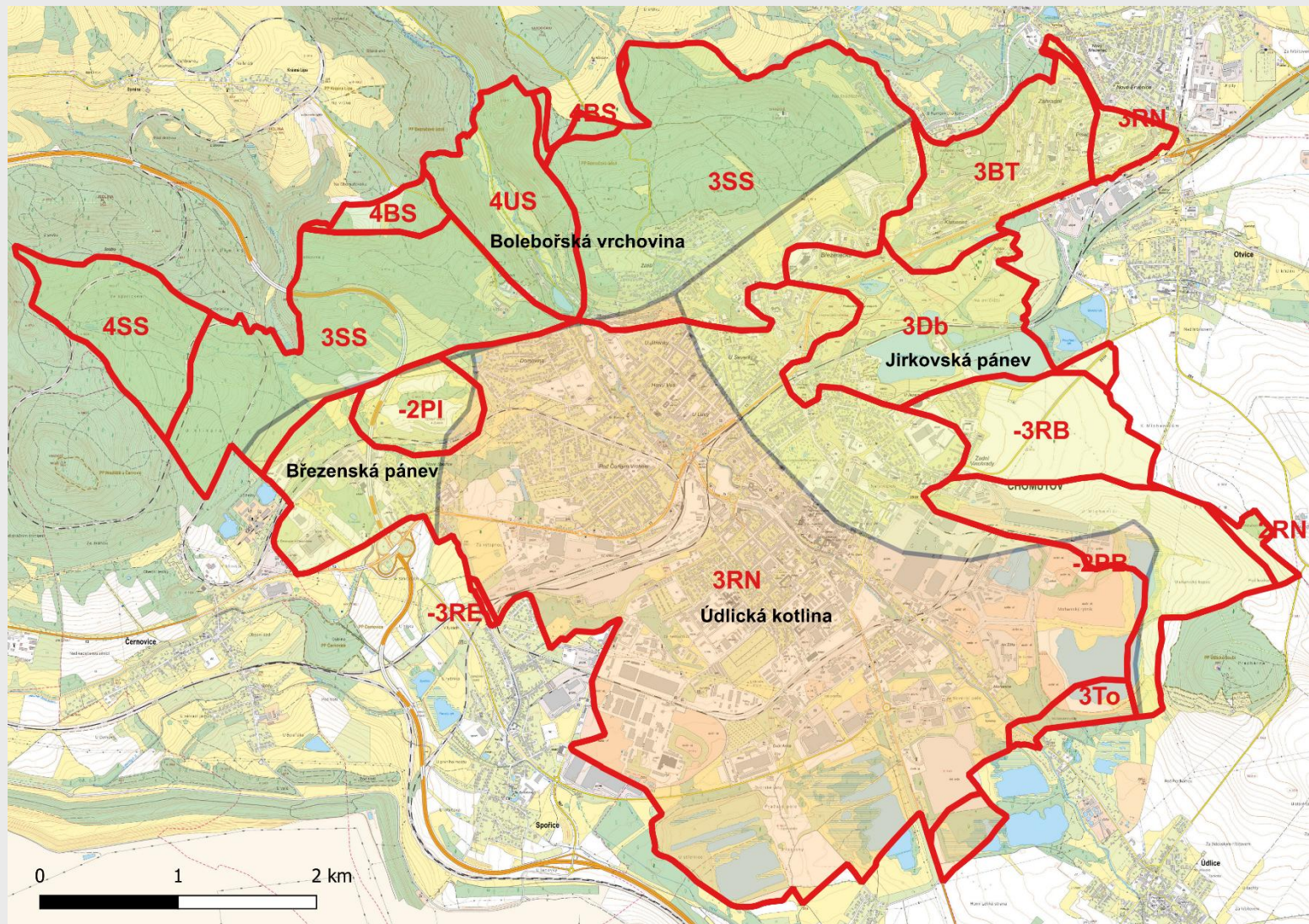

Schéma řešeného území - přehled

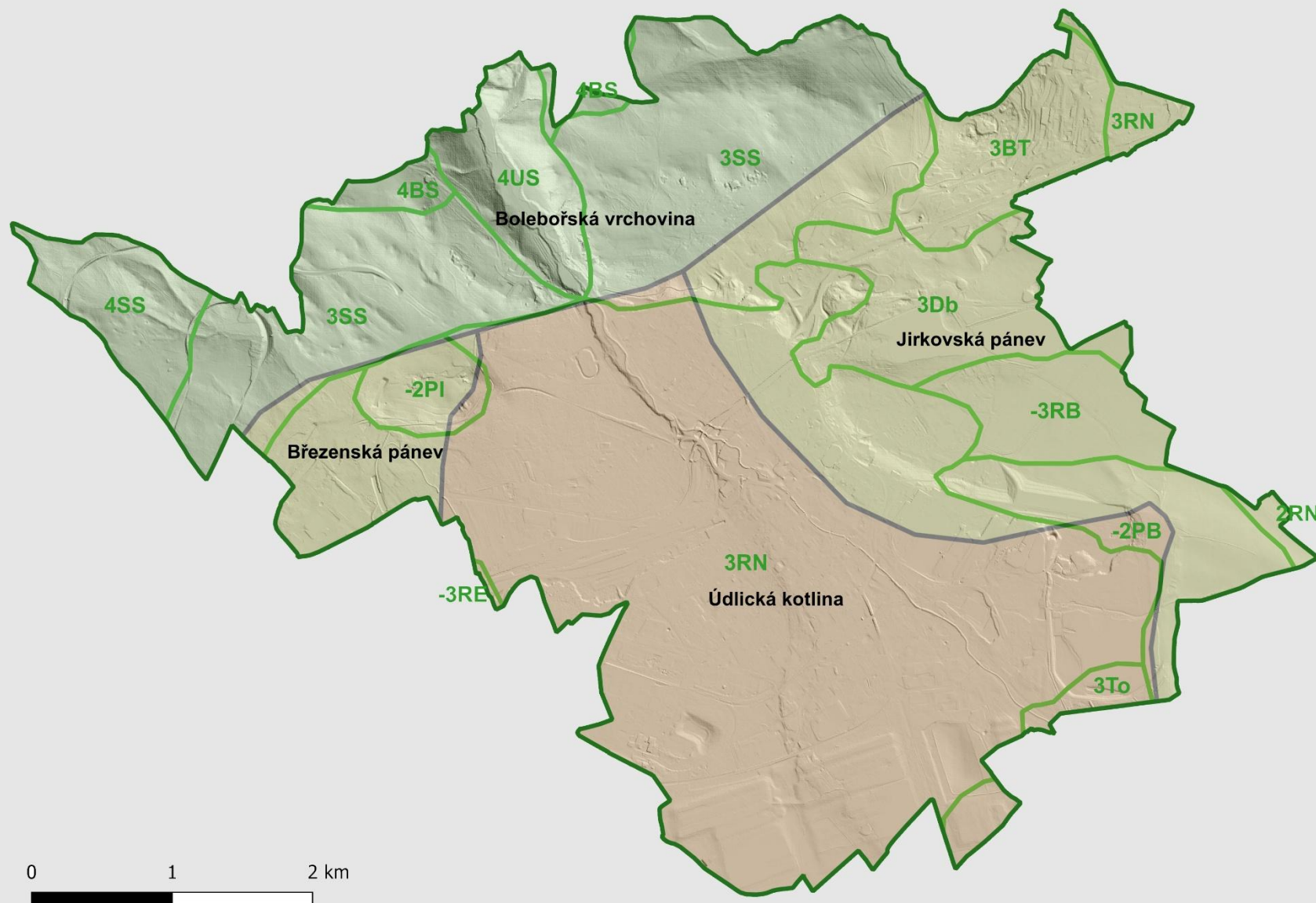
Město se rozkládá ve třech rozdílných krajinách:
těžební pánev **x** urbanizovaná kotlina **x** přírodní vrchovina

V přírodních podmínkách existují rozdíly $\updownarrow$ - charakterizují je prostorové jednotky **biochory** - ohraničují důležité rozdíly.

Rozdílné podmínky pro vegetaci i pro zástavbu dobře vystihuje stínovaný reliéf.

Přírodní a ekologické rámce ovlivňují fungování ploch zeleně (skladebných prvků zelené infrastruktury). V případě Chomutova jde zejména o:

- ☐ hranice mezi bukovým a dubobukovým vegetačním stupněm,
- ☐ rozdíly v geologickém a půdním podloží,
- ☐ ve svažitosti nebo při činnosti vody.

Ale jejich fungování ovlivňuje také struktura města:

- ☐ způsob zastavění,
- ☐ hustota a výška domů,
- ☐ orientace ulic,
- ☐ velikost a kvalita veřejných prostranství.

Podle těchto charakteristik se město člení do urbanistických obvodů a urbanistických lokalit.

Územní plán vymezuje ve městě 30 urbanistických obvodů v **9 typech** podle způsobu zástavby:

- ☐ historické jádro,
- ☐ rodinná zástavba,
- ☐ průmyslové zóny,
- ☐ kapacitní sídliště
- ☐ ... atd..

Vložili jsme do urbanistických obvodů navíc hranice mezi rozdílnými krajinnými celky - **vzniklo typů 11**.

Každý typ má jiné předpoklady naplňovat očekávání jeho obyvatel. V případě zeleně (a vegetačních prvků) tato očekávání označujeme jako **EKOSYSTÉMOVÉ SLUŽBY**.

EKOSYSTÉMOVÉ SLUŽBY

sytost zelené vyjadřuje podíl vegetace na jejich poskytování

ZÁSOBOVACÍ SLUŽBY	REGULAČNÍ SLUŽBY	KULTURNÍ SLUŽBY	PODPŮRNÉ SLUŽBY
potrava	regulace podnebí	estetické	oběh živin
sladká voda	regulace mikroklimatu	percepční	tvorba půdy
dřevo	regulace záplav	vzdělávací	primární produkce přírodní biomasy
palivo	podpora zasakování	rekreační	biodiverzita
vláknina	regulace kvality vody (samočištění)		
	ochrana půdy před degradací		
	regulace kvality ovzduší		

Zdroj: USNESENÍ VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY ze dne 13. září 2021 č. 785 o aktualizaci Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách České republiky pro období 2021 – 2030 (s. 162)

Typ 1: Harmonické rezidenční bydlení na okrajích lesnaté vrchoviny

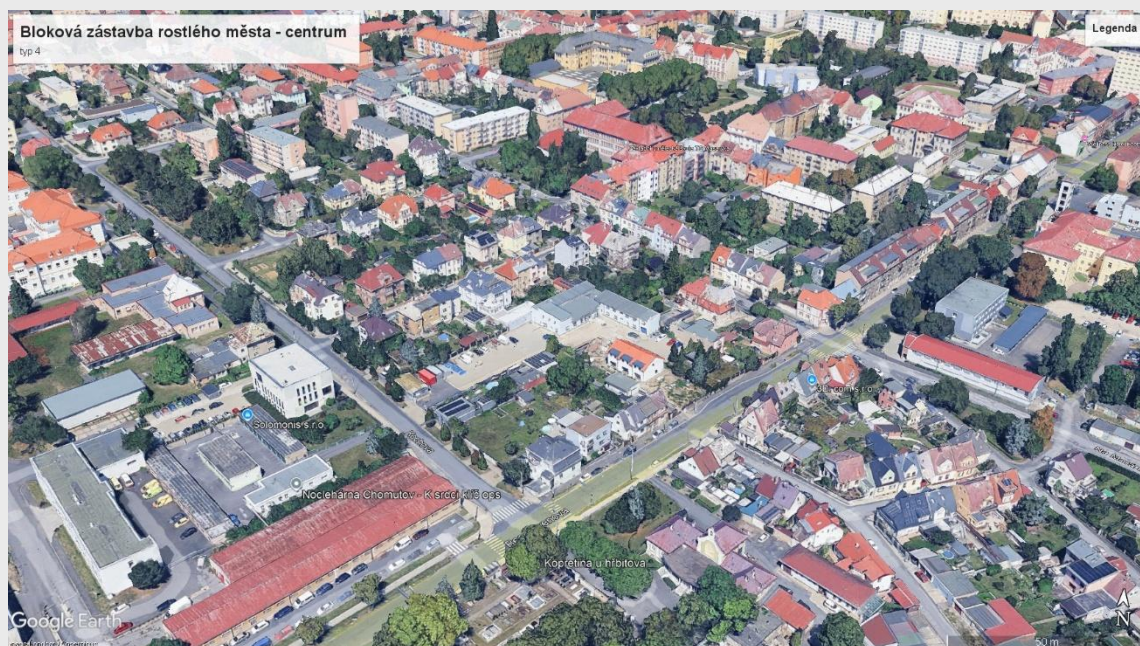
Typ 2: Modernistická sídliště na hraně pánve a vrchoviny

Typ 3: Stabilizovaná starší sídliště na hraně pánve a vrchoviny

Typ 4: Bloková uliční zástavba – rostlé město v Útlické kotlině

Typ 5: Historické jádro

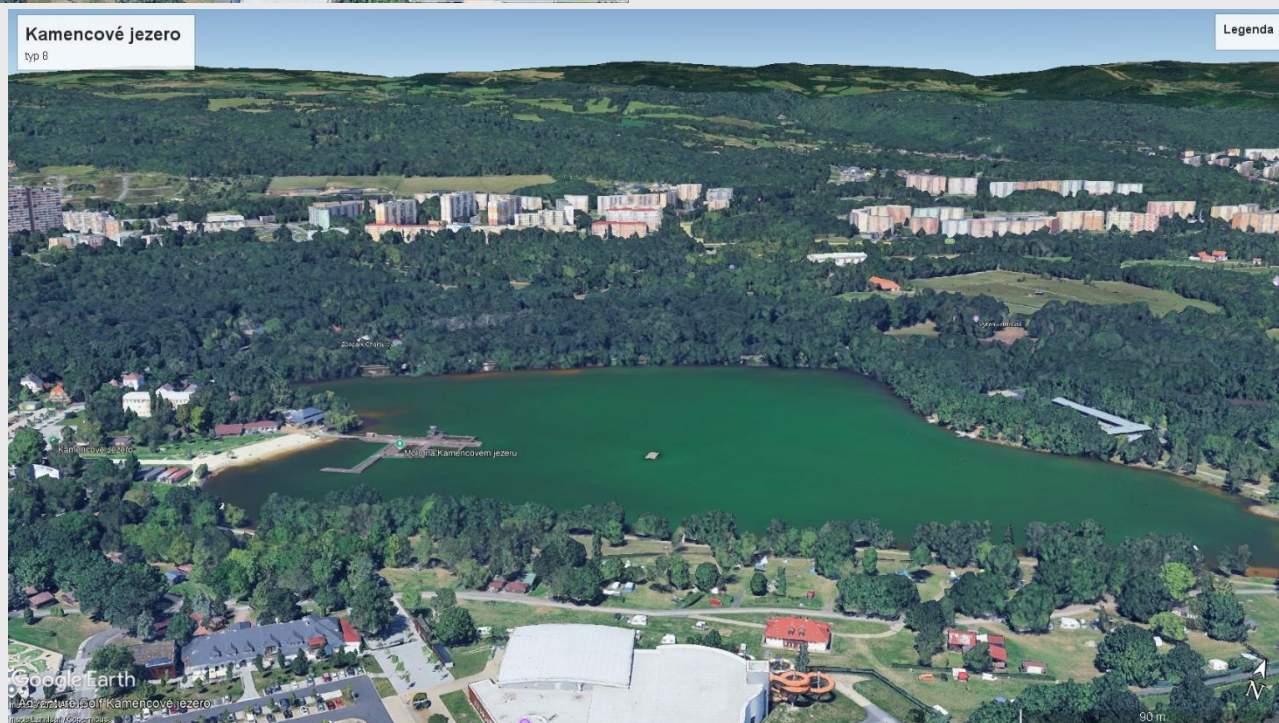
Typ 6: Periferie na
hraně pánve a Útlické
kotlin\

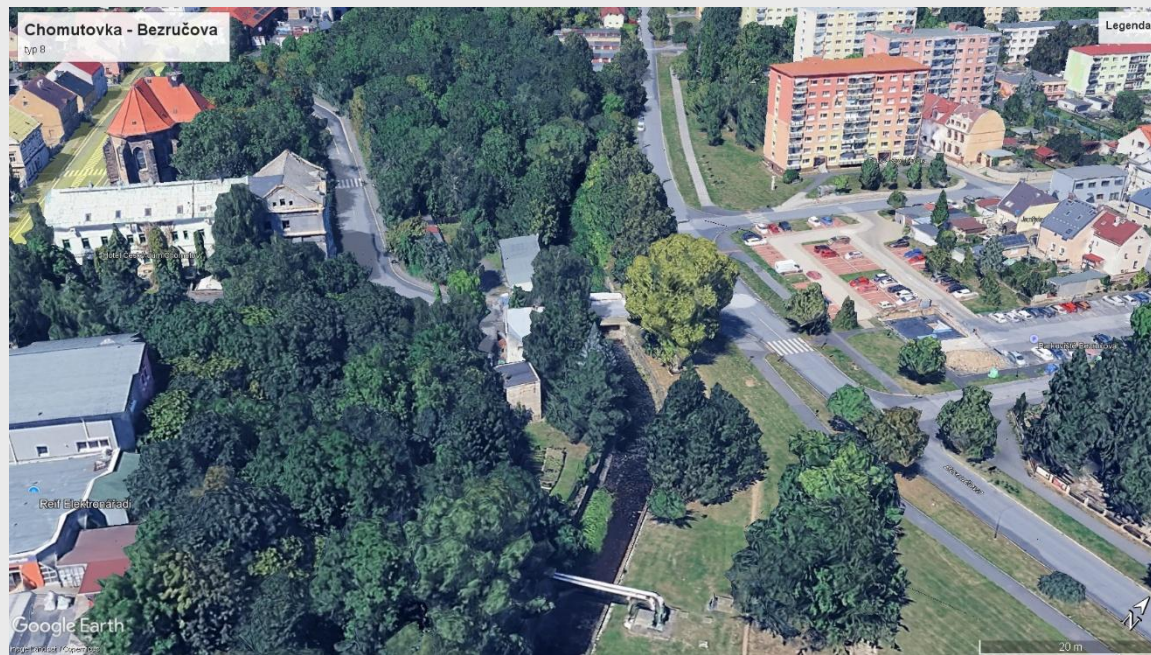

Typ 7: Nový svět arén

Typ 8: Přírodní
klenoty;
Kamencové
jezero

Typ 8: Přírodní klenoty; Chomutovka na Bezručově ulici

Typ 6: Periferie průmyslové zóny, těžební oblasti

Příklady členění systému zeleně podle urbanistických obvodů a lokalit

1	harmonické rezidenční bydlení na okrajích lesnaté vrchoviny	Domovina	Zátiší	Březový vrch		
2	modernistická sídliště na hraně pánve a vrchoviny	Kamenná jih	Zahradní	Písečná	Mrakodrapy	
3	starší stabilizovaná sídliště na hraně pánve a vrchoviny	Horní Ves	Za Zborovskou	Jitřenka	Pod Strážištěm	Kamenná sev.
4	bloková uliční zástavba rostlé město v Útlické kotlině	Pod Černým vr.	Nemocnice + n.TGM	n. E. Beneše Vinohradská ul.	n. Štefánikovo	Sady ČSA
5	historické jádro rostlé město v Útlické kotlině	Žižkovo n.	Husovo n.	ul. 1. máje	Chomutovská ul.	Na příkopě
6	periferie hranice Útlické kotliny a pánve	Dukelská	šachta J. Žižky	Pražská	Raisova	průmyslová čtvrť
7	nový svět arén hranice Útlické kotliny a pánve	Zadní Vinohrady	Nový Chomutov	zimní stadion	Aquasvět	
8	přírodní klenoty	Bezručovo údolí vodní přivaděč	nábř. Chomutovky bažiny Michanice	Městské mlýny zoopark	Kamencové jez.	Kamenný ryb.
9	bulváry a uliční třídy	Na Příkopech Kamenná 17. listopadu	Palackého Písečná Kosmoboutů	Pražská Bezručova Březenecká	Vinohradská V. Nezbalá	Čelakovského Sluneční
10	přírodní celky	Černý vrch	Strážiště	U Klikara	U Michanického r.	Pražské pole
11	nové rezidenční bydlení na okrajích lesnaté vrchoviny	Strážiště				

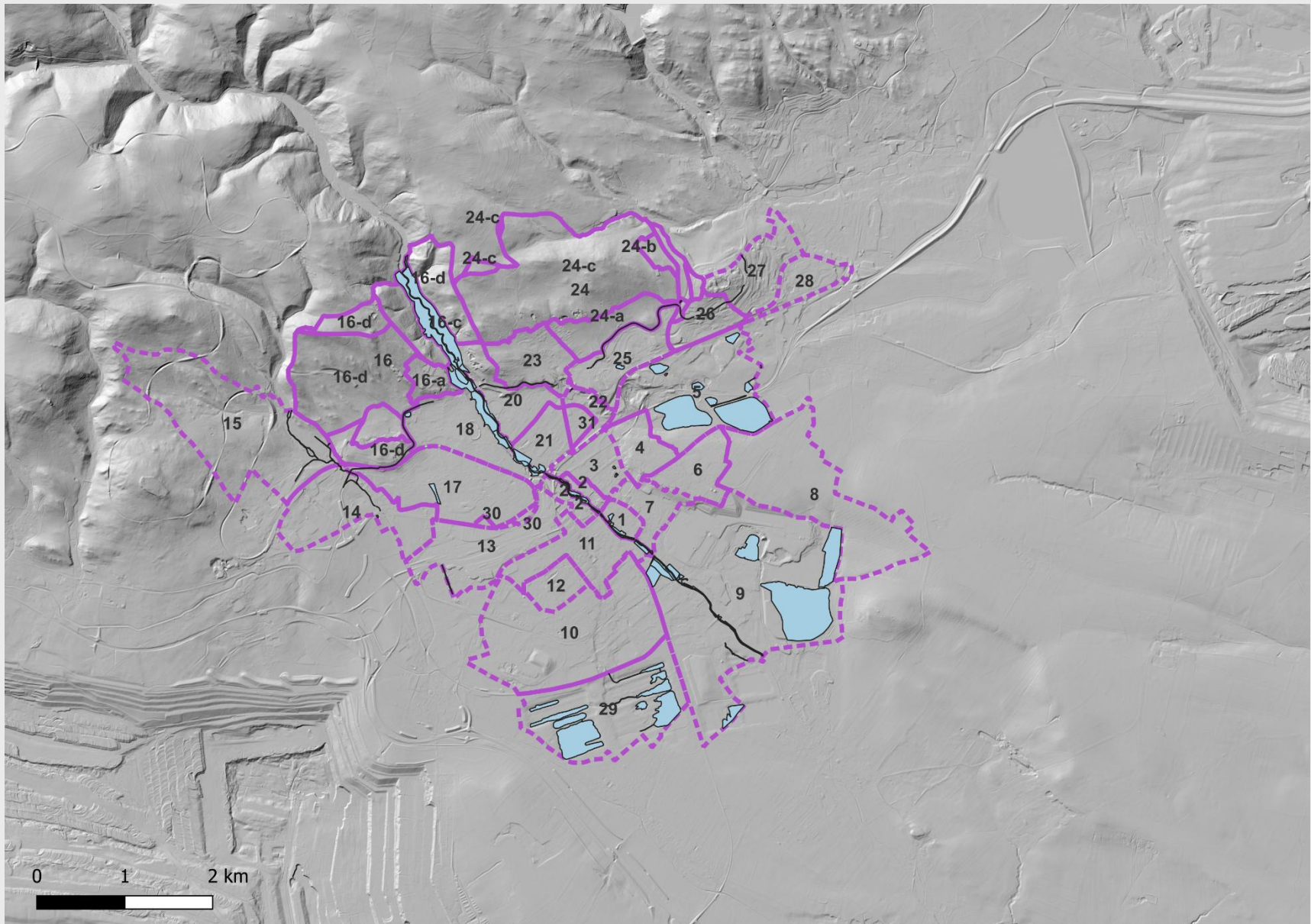
Prioritní cíle a očekávání při plnění ekosystémových služeb

1	harmonické rezidenční bydlení na okrajích lesnaté vrchoviny	Dostatek kvalitních vegetačních prvků v zahradách a v blízkých lesních porostech. Systém zeleně saturován; ekosystémové služby regulační zprostředkují adaptaci na klimatické změny pro celé město.
2	modernistická sídliště na hraně pánve a vrchoviny	Dostatek ploch zeleně. Ovšem s proměnlivou kvalitou. Velká rezerva pro ekosystémové služby regulační (zatím málo rozvinutý potenciál). V systému zeleně deficity ekosystémových služeb rekreačních, estetických, poznávacích .
3	starší stabilizovaná sídliště na hraně pánve a vrchoviny	Systém zeleně udrží vysokou kvalitu ekosystémových služeb kulturních, sociálních, rekreačních , regulačních - prostřednictvím taxonomické a estetické kvality .
4	bloková uliční zástavba rostlé město v Útlické kotlině	Vysoký potenciál všech ekosystémových služeb v ostrovních vnitroblocích . Systém zeleně eliminuje zahušťování staveb, zaměřuje se na posílení kosterních taxonů.
5	historické jádro rostlé město v Útlické kotlině	Vegetační prvky podléhají památkové ochraně urbanistické struktury. Ekosystémové služby mají jen okrajový význam. Systém zeleně propojují soliterní nebo liniové prvky .
6	periferie hranice Útlické kotliny a pánve	Každá základní plocha v systému zeleně je extrémně důležitá a je nositelem adaptace pro mikroklima i hospodaření s dešťovou vodou . Dřímající ekologický potenciál. Riziko invazních a synantropních druhů.

Prioritní cíle a očekávání při plnění ekosystémových služeb

7	nový svět arén hranice Útlické kotliny a pánve	Příležitost pro kvalitní a nákladnou krajinářskou architekturu. Systém zeleně upravuje taxonomickou vyváženost s ohledem na přírodní rámce; poskytují vysoký účinek pro retenci, retardaci a akumulaci srážkové vody.
8	přírodní klenoty	Zásadní a nekompromisní ochrana. Konzervační strategie v rozvoji systému zeleně. Vysoká schopnost adaptace na klimatické anomálie při srážkovém deficitu. Vysoký mitigační účinek při tlumení extrémních srážkových situací.
9	bulváry a uliční třídy	Systém zeleně využívá architektonické intervence při řešení uličních profilů a liniových vegetačních prvků. Stres tolerantní taxony, racionální hospodaření se srážkovou vodou.
10	přírodní celky	Zásadní a nekompromisní ochrana v rámci rozvoje systému zeleně. Rezervoáry ekosystémových služeb - vysoká schopnost adaptace na klimatické anomálie, vysoký mitigační účinek při tlumení extrémních srážkových situací.
11	nové rezidenční bydlení na okrajích lesnaté vrchoviny	Systém zeleně akcentuje taxonomickou vyváženost s ohledem na přírodní rámce; můžou poskytovat vysoký účinek pro retenci, retardaci a akumulaci srážkové vody pro sousední plochy.

Členění území města do urbanistických obvodů a lokalit podle charakteru zástavby a rámců přírodních podmínek

Členění systému sídelní zeleně do urbanistických obvodů

